

Заощадливе – означає використовувати лише стільки природних ресурсів, скільки дійсно необхідно, і, по можливості, якнайширше залучати вторинні ресурси. На цьому шляху переробні матеріали, як вторинна сировина, мають бути знову задіяні у промисловості. Тому, заради людей і навколишнього середовища, головною метою сфери поводження з відходами має бути створення циклічного обігу вторинної сировини. Якщо це вдасться, то сьогоднішні вторинні матеріали перетворяться у ресурси завтрашнього дня.

Література

1. Постанова КМУ від 10 грудня 2008 р. N 1070 «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів».
2. Антонюк К. І. Особливості диференціації як основи конкурентної стратегії: XVI Міжн. наук.- практ. конф., Таллінн, К.: ВПІ «Політехніка», 2008. – 100 с.
3. О. В. Зозульов, О. Микало Аутсорсинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в умовах глобалізації, 2007. – 150 с.
4. Конкурентоспособность продукции и предприятия (Буркинский Б.В., Лазарева Е.В. и др.). Одесса: ИПРЭЭИ НАН Украины, 2002. – 132 с.
5. Сабецька Г.Р. Рыночная модель конкурентоспособности продукции / Г.Р. Сабецька // Маркетинг. – 2006. – 240 с.
6. Соколова Л.В. "Конкурентоспособность предприятия и критерии её оценки.", X, 1999.

Копняк Н.І., Топоркова А.С.

МАЛИЙ БІЗНЕС ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

Функціонування малого бізнесу в Україні та в світі є невід'ємною складовою сучасних ринкових відносин. Малий бізнес забезпечує значний рівень зайнятості, надходжень до бюджету. Але в той же час, незважаючи на те, що політика підтримки малого підприємництва проголошена однією з пріоритетних в Україні, показник участі малого бізнесу у ВВП складає лише близько 10 %, а рівень зайнятості не перевищує 20%. Це дає підстави стверджувати, що малий бізнес з невеликої частини української економіки ризикує перетворитися на мікроскопічну і спричинити значний спад економіки.

Єдиного погляду щодо визначення сутності підприємництва та місця малого підприємства у функціонуванні економічних відносин серед дослідників не сформовано. Це пояснюється багатогранністю та складністю феномену підприємництва. Тому з'ясування ролі малого підприємства в системі підприємництва та його місця у відносинах бізнесу потребує подальших досліджень.

Дослідження показало, що не існує єдиної думки щодо понять «мале підприємництво» і «малий бізнес», визначення їх функціонального призначення та ролі в структурі національного господарства. Так, ряд вітчизняних економістів наприклад, Булеев И.П. [2, с. 56-58], у своїх наукових дослідженнях наголошують на доцільності їх ототожнення. В той час як, наприклад, Денега О.З.[3, с. 1-18], розуміючи під «малим бізнесом» лише малі (або малі та середні) підприємства в цілому, наголошує, що «мале підприємництво» характеризується не стільки порівняно невеликими розмірами чи масштабами господарської діяльності, як її якістю — обов'язковим базуванням на ризикованій та інноваційній основі, повній економічній відповідальності, персоніфікованому і гнучкому управлінні та відповідній організації відтворення, спрямованих на отримання з одиниці затраченого капіталу максимального прибутку.

На нашу думку, дана точка зору є цілком правомірною і ми пропонуємо розмежувати поняття «малий бізнес» і «мале підприємництво» наступним чином: малий бізнес – це практична діяльність малих підприємницьких структур з метою отримання прибутку; а мале підприємництво – це явище в національній економіці, що описує відносини, встановлює взаємозв'язки, визначає функції та значимість малих підприємницьких структур.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика суб'єктів малого підприємництва та суб'єктів малого бізнесу

Критерії порівняння	Суб'єкт малого підприємництва	Суб'єкт малого бізнесу
Основна мета	Задоволення соціально-економічних потреб суспільства, постійне зростання ефективності, зростання рентабельності	Отримання стабільного прибутку (стабільного показника рентабельності)
Рушійна сила діяльності	Підприємець націлений на примноження капіталу шляхом застосування або створення новітніх розробок на власний ризик	Підприємець націлений на успішний старт діяльності та примноження капіталу шляхом підвищення доходу через розширення обсягів виробництва (розширення ринків збуту тощо)
Наявність найманих працівників	Обов'язкова - для підприємств (юридичних осіб), не обов'язкова - для підприємців (фізичних осіб)	
Функція найманих працівників	Реалізація підприємницьких здібностей, амбіцій, цілей шляхом виконання власних досліджень	Реалізація підприємницьких здібностей, амбіцій, цілей шляхом виконання дій, що доручені керівником

Відповідно до масштабів та обсягів діяльності підприємства класифікують як мале, середнє, велике. В межах вітчизняної нормативної бази поняття «суб'єкт малого підприємництва» регламентовано Законом України «Про державну підтримку малого підприємництва». Однак поряд із поняттям «мале підприємництво» доволі часто застосовується у тотожному значенні поняття «малий бізнес».

Аналіз підходів до трактування понять «мале підприємництво» та «малий бізнес» свідчить, що риси підприємництва не завжди притаманні малому бізнесу. Однак завжди підприємництво відповідає визначенню поняття «бізнес». [1, с. 3-4] Тому можна вважати, що поняття «малий бізнес» є ширшим за мале підприємництво, оскільки в межах бізнесу можливо здійснювати як діяльність, спрямовану лише на отримання відносно стабільного прибутку (торгівельну, посередницьку тощо), так і діяльність, що орієнтована на подальший розвиток шляхом розробки та впровадження нових ресурсів, технологій, засобів виробництва.[5, с. 134-151]

Оскільки визначення суб'єкта малого підприємництва є закріпленим законодавчо, доцільно порівняти таке поняття із суб'єктом малого бізнесу. В таблиці 1 здійснено порівняння основних характеристик суб'єктів малого бізнесу та малого підприємництва.

Якщо вбачати основну різницю між малим бізнесом та малим підприємством в інноваційній спрямованості останнього, то слід відмітити, що мале підприємство може бути як суб'єктом малого підприємництва, так і суб'єктом малого бізнесу. Підприємство, основною метою якого є стабільність норми прибутку (рентабельності) без застосування новітніх розробок, скоріше є суб'єктом малого бізнесу. Однак в процесі життєвого циклу мале підприємство стає або часткою малого підприємництва через освоєння нововведень, або припиняє існування взагалі, оскільки витісняється з ринку інноваційно активними підприємствами.[6, с. 1-18]

Таким чином, рушійною силою діяльності малого підприємства є підприємець, діяльність якого націлена на реалізацію власних потреб та амбіцій.

Оскільки риси підприємництва не завжди притаманні малому бізнесу, можна вважати, що поняття «малий бізнес» є ширшим за мале підприємництво. Тому підприємство, що є суб'єктом малого бізнесу, не завжди являється суб'єктом малого підприємництва.

Література

1. Аржевітін С. Проблеми та перспективи розвитку кредитування малого бізнесу комерційними банками України // Аналітичний Центр Академія 2011р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.academia.org.ua/?p=635>
2. Булеев И.П. Предприятие в системе общественных отношений: институциональный аспект: Монография / НАН Украины. Ин-т экономики промс-ти. - Донецк, 2006. - 424 с.
3. Денег О.З. Особливості функціонування і розвитку малих підприємств в умовах конкуренції. Автореф.дис. ... кандидата економічних наук / Хмельницький державний університет. - Хмельницьк., 2004. - 18 с.
4. Козаченко Г.В., Воронкова А.Е., Медяник В.Ю., Назаров В.В. Малий бізнес: стійкість та компенсаторні можливості. Монографія. - Київ: Лібра, 2003. - 328 с.
5. Ларіна Я., Харламова Т. Малий бізнес // Економічна енциклопедія: У трьох томах. - К.:

Видавничий центр "Академія", 2001. - С. 230

6. Хімченко А.М. Розвиток в Україні системи підприємництва: формування малого бізнесу. Автореф. дис. ... канд. екон. наук / Донецький національний університет Міністерства освіти і науки України, Донецьк, 2005. - 18 с.

Коробський Р.В., Стельмах А.О.

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Сучасне суспільство характеризується надзвичайним збільшенням інформаційних потоків, що безпосередньо стосується й державного управління. Тому в державному управлінні завжди і передусім застосовувалась обчислювальна техніка, зокрема для автоматизації функцій управління, створення інформаційно-пошукових систем, контролю за виконавською дисципліною, нагромадження інформаційних баз, створення систем підтримки і прийняття рішень. Розвиток комп'ютерних інформаційних технологій має свої закономірності та особливості для кожного історичного періоду.

З переходом України від адміністративно-планової системи управління до ринкової економіки і демократичних форм у державному управлінні змінюються вимоги до інформатизації органів державного управління. Одним із найважливіших чинників, що впливають на суть цих вимог, є підготовка та вступ України до міжнародних організацій. Це спричинило запровадження в країні низки вимог і стандартів. Так, було введено нову систему бухгалтерського обліку, запроваджено статистичні класифікації за міжнародними стандартами, зокрема класифікація видів економічної діяльності. Відповідно до нових вимог у Держкомстаті України створюються БД, до яких мають доступ міжнародні організації, такі як Євростат.

Загальна тенденція запровадження інформатизації органів державного управління на сучасному етапі полягає у створенні багаторівневих інформаційних систем в органах державної влади та їх інтеграція в загальнодержавну систему, створення єдиного інформаційного простору для всіх гілок влади на державному, обласному, районному рівнях. Для цього, як визначено в завданнях Національної програми інформатизації, необхідно:

розробити організаційно-правове забезпечення інформатизації, тобто нормативно-правові акти з питань інформатизації щодо інформаційного простору України, національних інформаційних ресурсів, програми стандартизації інформації, системи державної сертифікації засобів інформатизації, методичних матеріалів з інтеграції комп'ютерних інформаційно-аналітичних систем різного рівня та призначення в органах державного управління та місцевого самоврядування;